

Maanweg 174
2516AB Den Haag
070-315 4100

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. Minister A. Slob
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

en

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
T.a.v. Minister H. de Jonge
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag

Datum
14 april 2020

Betreft
Gevolgen van scholensluiting voor
dyslexiezorg

Hooggeachte heer Slob, hooggeachte heer De Jonge,

Via deze brief vragen wij uw aandacht voor de gevolgen van de scholensluiting voor de dyslexiezorg. Wij voorzien knelpunten in de zorg aan de kwetsbare groep kinderen met ernstige lees- en spelproblemen en gaan graag met u in gesprek om dit te voorkomen. Gelukkig is er veel aandacht voor kwetsbare kinderen. Deze aandacht richt zich nu nog met name op kinderen uit achterstandsgezinnen waarvan de ouders de kinderen niet kunnen begeleiden, het gebrek aan beschikbare *devices* en kinderen die opgroeien in onveilige situaties. Met deze brief vragen wij uw aandacht voor die leerlingen die een achterstand dreigen op te lopen door onvoldoende ondersteuning en begeleiding bij hun lees- en spellingsproblemen. Ook bij deze groep leerlingen heeft de school een belangrijke signalerende functie. De zorg voor deze kinderen start binnen het onderwijs. Zonder specifieke aandacht voor deze groep voorzien we dat het continuüm van zorg en begeleiding binnen het onderwijs niet langer gewaarborgd kan worden.

Knelpunten

De mogelijke knelpunten doen zich voor op alle ondersteuningsniveaus. Op ondersteuningsniveau 4 (de behandeling) maken onze leden gelukkig al afspraken met zorgregio's over digitaal behandelen en starten met een aantal proefbehandeling vóór de diagnose EED is gesteld. Wij denken hierdoor de behandeling in ieder geval op een kwalitatief goede manier te kunnen voortzetten. Onze zorg richt zich daarom met name op de kinderen die zich nog in het voortraject bevinden, vóór vergoede zorg aan de orde is.

1. Ondersteuningsniveau 1: Lees- en spellingsonderwijs van verminderde kwaliteit,

Scholen hebben in korte tijd onderwijs op afstand moeten vormgeven. Hiervoor is veel (landelijke) ondersteuning beschikbaar. Uitgevers en andere leermiddelenmakers stellen passende uitwerkingen van lesmethodes beschikbaar, SLO geeft richting aan prioritering binnen het onderwijsprogramma. Dit betreft voornamelijk het vormgeven van het *reguliere* onderwijs. Lang niet alle leerlingen ontvangen op afstand de verlengde instructie die zij nodig hebben. En de zo essentiële signaleringsfunctie van leraren, gevolgd door verlengde instructie waar nodig, is simpelweg niet zomaar over te dragen aan ouders zonder onderwijsachtergrond. Hierdoor ontstaat vermoedelijk bij een grotere groep kinderen dan normaal gesproken een lees- en spellingsachterstand. Daarnaast zullen de verschillen tussen leerlingen groter zijn geworden. Zwakke lezers, die toch al niet graag lezen, lezen minder. Sterke lezers lezen juist meer. Als de CITO toetsen weer kunnen worden afgenomen, ligt het in de lijn der verwachting dat een grotere groep kinderen zal behoren tot de groep zwakke lezers en spellers. Het zal lastig zijn om een goed onderscheid te maken tussen leercapaciteit van de leerling en de invloed van de situatie.

2. Ondersteuningsniveau 2 en 3: Extra begeleiding

Scholen geven aan dat zij worstelen met het vormgeven van de extra begeleiding op ondersteuningsniveau 2 en 3. Zeker is dat dit niet, of in veel lagere intensiteit, heeft plaatsgevonden in de afgelopen weken en zonder interventie ook in de komende weken niet optimaal zal zijn. Behalve dat dit voor de desbetreffende leerlingen een risico vormt (de achterstand voor kinderen zonder EED loopt verder op, de achterstand voor kinderen met EED wordt 'ernstiger'), zal dit ook betekenen dat dossiers van die kinderen die nog niet in behandeling zijn, zeer waarschijnlijk niet kunnen voldoen aan de Leidraad vergoedingsregeling. Immers, één van de belangrijke criteria voor aanmelding is dat er, ondanks extra hulp gedurende een afgesproken aantal weken, sprake is van didactische resistentie. Juist voor leerlingen met EED is het van groot belang dat de behandeling niet te lang op zich laat wachten. Het is echter de vraag of de scholen dit in de resterende maanden voor de zomervakantie nog op orde krijgen. Bovendien zou een wachtperiode zorgen voor het stoppen van de geleidelijke in- en uitstroom van cliënten bij de aanbieders en zorgen voor een eenmalig hoge instroom in de dyslexiezorg over enkele maanden. Dit is gezien de beperkte gekwalificeerde behandelaren op de arbeidsmarkt voor ons een grote zorg.

■ [REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Oplossingsrichtingen

Onze leden zijn aanbieders van dyslexiezorg, maar hebben als partners van scholen bij duurzame onderwijsontwikkeling ook ruime kennis van en ervaring met het vormgeven van kwalitatief goed onderwijs. De oplossingsrichtingen die wij voorstellen liggen deels dan ook op het snijvlak van beide expertises.

1. Richt de ondersteuningsniveaus zo goed mogelijk op afstand in

Zorg dat de instructie en oefening op de ondersteuningsniveaus ook online aangeboden blijft, bij voorkeur door degene die het normaal gesproken in de school uitvoert. De leden van ONL, die ook lid zijn van de branchevereniging EDventure, bieden aan hiervoor een handreiking op te stellen in de lijn van de handreikingen die SLO op dit moment ontwikkelt, zoals u in uw brief aan schoolbesturen aankondigt. Ook houden leden van EDventure telefonische gesprekken waar vragen over het op afstand inrichten van de zorgstructuur gesteld kunnen worden.

3. Start zo snel mogelijk met proefbehandelingen bij kinderen in kwetsbare thuissituaties

Voor kinderen die opgroeien in kwetsbare omstandigheden en een lees- en/of spelachterstand hebben (opgelopen) is een andere aanpak nodig om te voorkomen dat deze Corona-periode hen op blijvende achterstand zet. Wij willen ons inzetten om te voorkomen dat deze toch al kwetsbare kinderen niet de dupe worden van de omstandigheden en hun leerachterstanden alleen nog maar vergroot zullen worden.

Voor deze kinderen stellen we voor een diagnostisch onderzoek af te nemen, maar nog geen diagnose bepalen. Als er voldoende aanwijzingen uit het onderzoek naar voren komen dat er sprake zou kunnen zijn van EED starten we direct met een proefbehandeling. Deze periode van rond de 10-12 behandelingen kan aantonen dat er sprake is van didactische resistentie. De proefbehandeling zou dus moeten aantonen dat de achterstand niet is ontstaan door een beperkt onderwijsaanbod maar dat dit veroorzaakt wordt door EED. Na deze periode kan alsnog wel of niet de diagnose EED vastgesteld worden. We slaan hiermee twee vliegen in een klap: als er geen sprake is van EED hebben we in korte tijd de kinderen bij kunnen spijkeren. Als er wel sprake is van EED kunnen we verder met de behandeling. Dit kan mogelijk zelfs tijdens de zomervakantie doorlopen, zodat de leerlingen bij de start van het nieuwe schooljaar óf op niveau zitten, of de juiste behandeling krijgen.

Onze leden zijn maatschappelijke ondernemingen. Wij voelen ons medeverantwoordelijk voor het voorkomen en verminderen van grote achterstanden bij leerlingen en zijn ervan overtuigd dat we een belangrijke bijdrage hieraan kunnen leveren.

De tijd dringt. Iedere dag worden leerachterstanden bij grote groepen kinderen groter en lastiger in te lopen. Voor de samenleving, leraren, ouders én kinderen onacceptabel en onnodig. Onze leden staan klaar om dit zoveel mogelijk te voorkomen. Wij gaan daarom graag op korte termijn met uw ministeries in gesprek.

Met hartelijke groet,

A redacted signature area consisting of a vertical line, a horizontal line, and a horizontal line below it, all in red.